

Chương bốn

PHÂN SỐ - CÁC PHÉP TÍNH VỚI PHÂN SỐ. GIỚI THIỆU HÌNH THOI

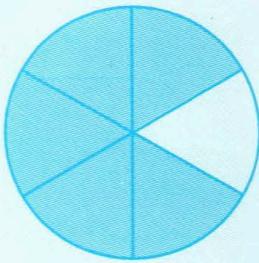

1. PHÂN SỐ

PHÂN SỐ

a)

Chia hình tròn thành 6 phần bằng nhau, tô màu 5 phần.
Ta nói : Đã tô màu *năm phần sáu* hình tròn.

Ta viết : $\frac{5}{6}$, đọc là *năm phần sáu*.

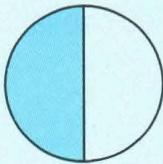
Ta gọi $\frac{5}{6}$ là *phân số*.

Phân số $\frac{5}{6}$ có *tử số* là 5, *mẫu số* là 6.

Mẫu số là số tự nhiên viết dưới gạch ngang. Mẫu số cho biết hình tròn được chia thành 6 phần bằng nhau.

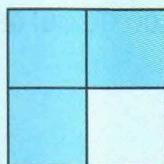
Tử số là số tự nhiên viết trên gạch ngang. Tử số cho biết 5 phần bằng nhau đã được tô màu.

b) *Ví dụ* : Phân số chỉ phần đã tô màu trong mỗi hình dưới đây được viết, đọc như sau :

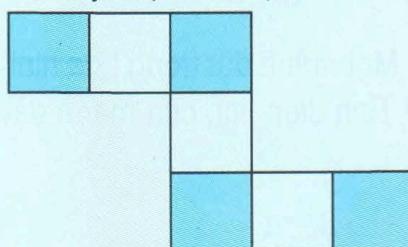
Viết : $\frac{1}{2}$

Đọc : một phần hai

Viết : $\frac{3}{4}$

Đọc : ba phần tư

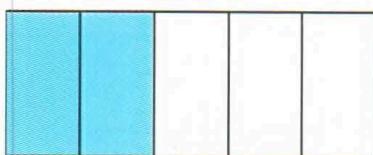
Viết : $\frac{4}{7}$

Đọc : bốn phần bảy

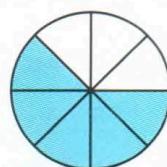
c) *Nhận xét* : $\frac{5}{6}$; $\frac{1}{2}$; $\frac{3}{4}$; $\frac{4}{7}$ là những phân số.

Mỗi phân số có tử số và mẫu số. Tử số là số tự nhiên viết trên gạch ngang.
Mẫu số là số tự nhiên khác 0 viết dưới gạch ngang.

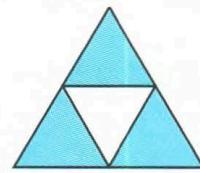
1 a) Viết rồi đọc phân số chỉ phần đã tô màu trong mỗi hình dưới đây :

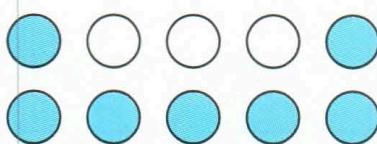
Hình 1

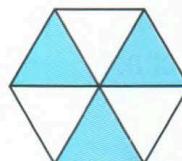
Hình 2

Hình 3

Hình 4

Hình 5

Hình 6

b) Trong mỗi phân số đó, mẫu số cho biết gì, tử số cho biết gì ?

2 Viết theo mẫu :

Phân số	Tử số	Mẫu số
$\frac{6}{11}$	6	11
$\frac{8}{10}$		
$\frac{5}{12}$		

Phân số	Tử số	Mẫu số
	3	8
$\frac{18}{25}$		
	12	55

3 Viết các phân số :

- a) Hai phần năm ;
- b) Mười một phần mười hai ;
- c) Bốn phần chín ;
- d) Chín phần mười ;
- e) Năm mươi hai phần tám mươi tu.

4 Đọc các phân số : $\frac{5}{9}$; $\frac{8}{17}$; $\frac{3}{27}$; $\frac{19}{33}$; $\frac{80}{100}$.